

Plan för internkontroll 2020

**Antagen på styrelsemöte för
Reko Sundsvall AB & MittSverige Vatten & Avfall AB 31 oktober 2019,
Sundsvall Vatten AB & Nordanstig Vatten AB 1 november 2019,
respektive för Timrå Vatten AB den 18 november 2019**

Innehåll

1	Mål & Kopplingar	2
1.1	Övergripande mål med internkontrollen	2
2	Uppföljningsområden 2020	2
2.1	Rutiner	2
2.1.1	Säkerhetsskyddsanalys	2
2.1.2	Informationssäkerhet	3
2.2	Kontrollmiljöer	3
3	Aktiviteter & Moment 2020.....	4
3.1	Kontrollaktivitet 1 Genomförande av säkerhetsskyddsanalys	4
3.1.1	Syfte	4
3.2	Kontrollaktivitet 2 Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet	4
3.2.1	Syfte	4
4	Ansvariga för identifierade risker	4
4.1	Funktion	4
4.1.1	Ansvarig person	4
5	Metoder vid årets interna kontroll	4
5.1	Stickprov	4
5.2	Enkäter	4
5.3	Komplett genomlysning.....	5
6	Rapportering	5
6.1	Organisation för rapportering.....	5
7	Tidplan.....	5
7.1	Datum	5
7.2	Hållpunkter generellt	5
8	Riskbedömning	6
8.1	Riskanalys.....	6
8.1.1	Risker inom kundperspektivet.....	6
8.1.2	Risker inom medarbetarperspektivet	6
8.1.3	Risker inom utvecklingsperspektivet	7
8.1.4	Risker inom produktionsperspektivet	7
8.1.5	Risker inom ekonomiperspektivet.....	7
8.2	Övrigt	8
8.2.1	Övriga kontrollaktiviteter	8

1 Mål & Kopplingar

1.1 Övergripande mål med internkontrollen

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet (mål).
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten (rapportering).
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter, policys och riktlinjer (regler).

2 Uppföljningsområden 2020

I arbetet med 2020 års interkontrollplan har styrelserna i MSVA-gruppen gått igenom den fördjupade riskanalys som genomfördes under 2018 och prioriterat vilka internkontrollaktiviteter som ska utföras under 2020.

Vid framtagande av den fördjupade riskanalysen under 2018 gjorde styrelseledamöterna, företagsledning och fackliga parter en gemensam prioritering av de risker som identifierats inom MSVA-gruppens verksamhetsansvar och graderade även riskerna utifrån sannolikhet och konsekvens. Ett webbverktyg användes för graderingen, vilket innebär att varje persons egen bedömning ingår i underlaget och inte en mer allmänt hållen gradering utifrån gruppens sammanvägda tyckande.

Företagsledningen har sedan enligt uppdrag formulerat uppföljningsområden utifrån risker som fått hög gradering och tagit fram förslag på internkontrollaktiviteter som är viktiga att kontrollera ur ett verksamhetsuppföljningsperspektiv. Även styrelsens synpunkter vid genomgång av den fördjupade riskanalysen har beaktats.

2.1 Rutiner

2.1.1 Säkerhetsskyddsanalys

Säkerhetsskyddslagen gäller för den som till någon del utövar verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet, så kallad säkerhetskänslig verksamhet.¹ Alla delar i en verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet omfattas. Det kan till exempel röra sig om hemliga uppgifter, personal, fastigheter, andra anläggningar och informationssystem som är vitala för att upprätthålla kritiska samhällsfunktioner.

Områdena sabotage och vattenburensmitta har fått höga riskvärden i bolagets genomförda riskanalys. Till det kan även läggas det förändrad säkerhetspolitiskt läget i Sverige och återupptagen totalförsvarsplanering.

¹ Säkerhetsskyddslag (2018:585) 1 kap. 1 §

För att minimera riskerna och säkerställa säkerhetsskyddet påbörjade bolaget under 2019 en säkerhetsskyddsanalys inom MSVA-gruppen, som bland annat ska identifiera vilka uppgifter som är säkerhetsskyddsklassificerade, vilka delar av verksamheten som är skyddsvärda med hänsyn till Sveriges säkerhet, vilka hot och sårbarheter som är knutna till skyddsvärdena och bedöma vilka säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga.

Den övergripande analys som hittills har genomförts har visat på att det enbart är inom verksamhetsområde vatten det finns verksamhet som är av den karaktären att den påverkar Sveriges säkerhet och därmed utgör säkerhetskänslig verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen. Säkerhetsskyddsklassificerad information kan dock finnas även inom andra delar av verksamheten.

Följande aktiviteter fortsätter under 2020:

1. Färdigställa säkerhetsskyddsanalysen
2. Utifrån säkerhetsskyddsanalysen upprätta och fastställa en säkerhetsskyddsplan

2.1.2 Informations säkerhet

Mer och mer fokus riktas mot offentliga och samhällsviktiga funktioners förmåga att hantera informationssäkerheten över tid. Under 2018 genomfördes en övergripande kontroll och förstudie över informationshantering inom MSVA-gruppen. Förstudien pekade på ett antal åtgärder för att säkerställa informationssäkerheten. Under år 2019 arbetet fortsatt med att genomföra dessa.

Följande aktiviteter fortsätter under 2020:

1. Skapa medvetenhet i verksamheten
2. Konstatera kritiska områden att prioritera utifrån informationssäkerhetssynpunkt
3. Påbörja processororienterad informationskartläggning utifrån prioriterade områden
4. Påbörja klassificering och risk och konsekvensanalys utifrån prioriterade områden

2.2 Kontrollmiljöer

Under 2020 kommer ingen riktad kontrollaktivitet genomföras inom kontrollmiljöerna, utan fokus kommer vara att färdigställa de båda påbörjade aktiviteterna säkerhetsskyddsanalys och informationssäkerhet.

3 Aktiviteter & Moment 2020

3.1 Kontrollaktivitet 1 Genomförande av säkerhetsskyddsanalys

3.1.1 Syfte

Kontrollaktivitet 1 genomförs för att säkerställa säkerhetsskyddet för MSVA-gruppen och följa den nya säkerhetsskyddslagen.

3.2 Kontrollaktivitet 2 Uppföljning av informationssäkerhetsarbetet

3.2.1 Syfte

Kontrollaktivitet 2 genomförs för att utveckla MSVA-gruppens informationssäkerhetsarbete och säkerställa att arbetet fortsätter med rätt ansats och nivå.

4 Ansvariga för identifierade risker

4.1 Funktion

4.1.1 Ansvarig person

För kontrollaktivitet 1 är Tomas Larsson, affärsområdeschef VA, ansvarig för att kontroll genomförs.

För kontrollaktivitet 2 är Ewa Thorén, Avdelningschef Verksamhetsstöd, ansvarig för att kontroll genomförs.

5 Metoder vid årets interna kontroll

5.1 Stickprov

Bedöms inte vara aktuellt i årets plan.

5.2 Enkäter

Bedöms inte vara aktuellt i årets plan.

5.3 Kompletta genomlysning

Kontrollaktivitet 1 genomförs som egen revision av genomförd säkerhetsskyddsanalys med förslag på åtgärder.

Kontrollaktivitet 2 genomförs som egen revision av genomförda åtgärder inom informationssäkerhetsarbetet.

6 Rapportering

6.1 Organisation för rapportering

Beställare enligt styrelseuppdrag – VD Anneli Wikner

Kontrollaktivitet 1 – Rapportansvarig Tomas Larsson

Kontrollaktivitet 2 – Rapportansvarig Ewa Thorén

Interkontrollplanen beslutas av styrelsen. Samverkan sker med fackliga parter direkt efter styrelsemöte.

7 Tidplan

7.1 Datum

Årets två kontrollaktiviteter ska vara färdigrapporterade senast den 10 september 2020.

7.2 Hållpunkter generellt

Senast i januari ska internkontrollplanen antas av styrelsen. De rutiner eller motsvarande som inte färdigrapporterats på innevarande års internkontrollplan överförs till ny plan året efter.

Löpande rapportering ska ske vid varje ordinarie styrelsemöte under verksamhetsåret.

Senast i december skall VD rapportera skriftligt till styrelsen och även innehålla en samlad egen bedömning över hur internkontroller har fungerat i bolaget.

8 Riskbedömning

Årets riskbedömning är genomförd gemensamt av MSVA-gruppens samtliga styrelseledamöter samt MSVA:s ledningsgrupp och fackliga representanter. En kartläggning utifrån bolaget olika verksamhetsperspektiv är dokumenterad. Inom följande perspektiv identifierades risker: Ekonomi, Produktion Kund, Medarbetare och Utveckling.

8.1 Riskanalys

Riskanalysen redovisas nedan för respektive perspektiv och är rankad utifrån den risk som sammantagen fått högst riskvärde, $S \times K = \text{Riskvärde}$.

Sannolikhet						
5	5	10	15	20	25	
4	4	8	12	16	20	
3	3	6	9	12	15	
2	2	4	6	8	10	
1	1	2	3	4	5	
	1	2	3	4	5	Konsekvens
	Mycket låg risk	Låg risk	Medelhög risk	Hög risk	Mycket hög risk	

8.1.1 Risker inom kundperspektivet

<i>Kundperspektivet</i>			
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde
Vattenbrist	2,11	4,44	9,38
Att vi inte motsvarar kundens förväntningar på leveranskvalité	2,28	2,89	6,58
Taxehöjning	3,56	2,44	8,69
Sabotage	2,72	4,39	11,95
Vattenburen smitta	2,78	4,39	12,19

8.1.2 Risker inom medarbetarperspektivet

<i>Medarbetarperspektivet</i>			
	Sannolikhet	Konsekvens	Värde
Problem med kompetensförsörjning	3,00	3,94	11,83
Medarbetare upplever bristande delaktighet	2,44	2,72	6,65
Lågkonjunktur	2,56	2,22	5,68
Arbetsmiljöbrister	2,44	3,28	8,01
Lågt förtroende för den politiska styrningen	2,78	3,11	8,64

8.1.3 Risker inom utvecklingsperspektivet

<i>Utvecklingsperspektivet</i>			
	<i>Sannolikhet</i>	<i>Konsekvens</i>	<i>Värde</i>
Bristande ekonomi	2,94	3,61	10,63
Bristande samspel ägare - bolag	2,28	3,83	8,73
Oförmåga att ställa om	2,61	3,67	9,57
Motstridiga externa intressen	2,72	3,22	8,77

8.1.4 Risker inom produktionsperspektivet

<i>Produktionsperspektivet</i>			
	<i>Sannolikhet</i>	<i>Konsekvens</i>	<i>Värde</i>
Brist på långsiktighet ur miljöperspektiv	2,22	3,44	7,65
Brist i IT-säkerhet	3,22	4,06	13,07
Nya lagkrav	3,78	3,17	11,96
Bristande underhåll	2,67	3,89	10,37
Klimatförändringar	3,17	3,44	10,91

8.1.5 Risker inom ekonomiperspektivet

<i>Ekonomiperspektivet</i>			
	<i>Sannolikhet</i>	<i>Konsekvens</i>	<i>Värde</i>
Ökade räntenivåer	4,22	3,39	14,31
Taxeförändringar	4,11	2,50	10,28
Vikande befolkningsutveckling	2,00	3,17	6,33
Hårdare EU-direktiv	3,39	3,06	10,35
Oförutsedda driftstörningar	3,22	2,83	9,13

8.2 Övrigt

8.2.1 Övriga kontrollaktiviteter

Nedan redovisas de aktiviteter som sker löpande via ekonomienheten eller Servicecenter Sundsvalls kommun. Interkontroll sker både fysiskt och via inbyggda funktioner i system. Dokumentation finns hos ekonomienheten och Servicecenter.

Kontroll köer Ascendo (leverantörsfakturasystem):

- Kontroll byggbolag; kontrollerar att byggbolag har följt reglerna kring omvänd skattskyldighet inom byggsektorn.
- Kontroll orsak & syfte; när fakturor konteras på utbildningskonto kontrolleras att det framgår vilka som gått utbildningen och vad utbildningen avser.
- Kontroll personalkostnader; när fakturor konteras på personalkostnader kontrolleras att det är rätt konterat.
- Leasingbilar; kontrollerar att momsen har konterats rätt.
- Representation; när fakturor konteras på representationskontot kontrolleras att deltagare och syftet med mötet har angivits.

Betalningar:

- Filer Plusgirot och bankgirot; Person nr 1 skapar betalningsfil, person nr 2 kontrollerar att totalsumman på filen stämmer med underlaget samt gör stickprov på minst 2 fakturor att belopp, pg/bg stämmer och att fakturan har godkänts och attesterats enligt gällande attestordning. Det innebär att minst 4 personer måste vara inblandade för att kunna betala en faktura från leverantörsreskontran (gäller även återbetalningar kund, se separat rutin).
- Manuella betalningar; Underlaget ska vara signerat av 2 personer och betalningen ska göras av 2 personer (får ej vara samma om har signerat underlaget).

Övriga kontroller:

- Kontroll ej brutna verifikationsnummerserier.
- Månadsvisa kontoavstämningar.
- Kontroll att projekt har konterats i rätt bolag.
- Kontroll nya leverantörer; kontrollerar först att leverantören har f-skatt. Sedan godkänns underlaget av en person i ledningsgruppen innan den nya leverantören läggs upp. Person nummer 2 kontrollerar att det är rätt (systemloggen).